

Kir dopušta povratak Israilcima

(22) Prve godine perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Jahvina iz usta Jeremijinih, Jahve potaknu duh perzijskoga kralja Kira, te on posla proglas širom svoga kraljevstva, i još napisмено dade

i reče: (23) “Ovako veli perzijski kralj Kir: Jahve, Bog nebeski, dao mi je sva kraljevstva zemaljska i odredio me da mu sagradim kuću u Jerusalemu, koji je u Jehudi. Ko je god među vama od sveg naroda njegova, Bog njegov Jahve s njim bio, pa neka ide gore!”

EZRA

U hebrejskoj Bibliji Ezra i Nehemija čine jednu knjigu, ali je njen nekoć jedinstven sadržaj razdijeljen na dva dijela u kršćanskoj tradiciji. Knjiga o Ezri započinje tamo gdje završava sadržaj knjiga ljetopisa, to jest s vraćanjem naroda iz babilonskog sužanjstva. S povratkom Israila iz babilonskog sužanjstva ubrzo započinje i proces ponovne gradnje hrama u Jerusalemu. Tokom tog razdoblja, a pod skrbništvom Perzijanaca, Israil se iznova uspostavlja, ali sada kao ‘narod Knjige’. To se upravo događa u vremenu Ezre i Nehemije. Dok hram i njegovo svećenstvo iznova zadobijaju nevidenu moć, sama zajednica zadobija novo mjerilo identiteta. A edikt babilonskog cara Kira dao je temeljnu zamisao cijelom sadržaju knjige o Ezri i Nehemiji. Taj sadržaj navijestio je preporod i obnovu zajednice te ponovnu izgradnju hrama, društvene zajednice i same prijestolnice Jerusalema. No, cijeli taj proces odvijao se u više etapa, pa je i pisanje povijesti Israila tog vremena moralo biti postupno. Najprije dolaze prvi povratnici, koje predvodi Šešbazar, 538. pr. n. e.; oni započinju iznova dizati hram, ali ubrzo bivaju prisiljeni napustiti gradnju hrama. Potom, u drugoj etapi, dolazi drugi val ljudi iz sužanjstva pod vođstvom Zerubabela i Ješue, i to u vrijeme vladavine perzijskog cara Darija, i ovaj drugi val povratnika dovršava gradnju hrama oko 515. god. pr. n. e. Treću skupinu povratnika predvodi Ezra (458) u vrijeme vladavine kralja Artakserksa I (465–424); on ponovno uspostavlja tekst Tore, to jest Mojsijeva Zakona, kao vrhovni autoritet u Israilu, to jest u kraljevstvu Jehudi. Najzad, posljednju skupinu povratnika predvodi Nehemija (445), koji obnavlja jerusalemski zid i naseljava grad Jerusalem.

Vrativši se iz babilonskog sužanjstva, Israilci su se trudili obnoviti predužanjске religijske institucije kao što je oltar, hram, grad, ali i iznova uspostaviti religijske prakse koje su u skladu s njihovim razumijevanjem Tore. Sadržaj Ezre posebno naglašava pouku koju su Israilci izvukli iz babilonskog sužanjstva; svoj povratak odande oni trebaju razumjeti kao milost Božiju, njegov oprost i obećanje koje je Bog dao onima koji ga slušaju.

Povratak iz progonstva

1 Prve godine perzijskoga kralja Kira, da bi se ispunila riječ Jahvina iz usta Jeremijinih, Jahve potaknu duh perzijskoga kralja Kira, te on posla proglas širom svoga kraljevstva, i još ga napismeno izda i reče: (2) “Ovako veli perzijski kralj Kir: Jahve, Bog nebeski, dao mi je sva kraljevstva zemaljska, i odredio me da mu sagradim kuću u Jerusalemu, koji je u Jehudi. (3) Ko je god među vama od sveg naroda njegova, Bog njegov s njim bio, pa neka ide gore u Jerusalem u Jehudi i neka iznova sagradi kuću Jahve, Boga Israilova; on je

Bog, koji je u Jerusalemu. (4) Svakog preživjeloga, u kojem god mjestu on živio, neka ga ljudi tog mjesta podupru srebrom i zlatom, dobrima i stokom, i još dragovoljnom žrtvom za kuću Božiju u Jerusalemu.”

(5) Tad se digoše poglavari porodica Jehudinih i Benjaminovih i svećenici i levijevci, baš svako čiji duh Bog bijaše potaknuo da krene i iznova sagradi kuću Jahvinu u Jerusalemu. (6) Svi oni oko njih osokoliše ih predmetima od srebra, zlatom, dobrima, stokom i dragocjenostima, povrh svega što je dato kao dragovoljna žrtva.

(7) Kralj Kir isto tako iznese predmete iz kuće Jahvine što ih Nabukodonosor bijaše odnio iz Jerusalema i stavio u hram svojih bogova; (8) i Kir, kralj perzijski, naredi da ih iznese ruka rizničara Mitredata, te ih on izbroji jehudejskom prvaku Šešbacaru. (9) A evo njihova popisa: trideset lavora zlatnih, hiljadu lavora srebrenih, dvadeset i devet noževa, (10) trideset zdjela zlatnih, četiri stotine i deset srebrenih zdjela druge vrste i hiljadu predmeta drugih. (11) Svih predmeta zlatnih i srebrenih bilo je pet hiljada i četiri stotine. Šešbacar ih sve odnese s prognanicima koji su išli iz Babilona u Jerusalem.

Popis povratnika

2 Ovo su ljudi iz pokrajine koji su došli iz sužanjstva, koje je babilonski kralj Nabukodonosor bio odveo u Babilon, i koji su se vratili u Jerusalem i Jehudu, svaki u grad svoj, (2) koji su došli sa Zerubabelom, Ješuum, Nehemijom, Serajahom, Reelajahom, Mordokajem, Bilšanom, Micparom, Bigvajem, Rehumom i Baanahom.

Popis ljudi iz naroda Israilova: (3) sinova Paroševih, dvije hiljade stotinu sedamdeset i dva; (4) sinova Šefatijinih, tri stotine sedamdeset i pet; (5) sinova Arahovih, sedam stotina sedamdeset i pet; (6) sinova Pahat-Moabovih od sinova Ješue i Joaba, dvije hiljade osam stotina i dvanaest; (7) sinova Elamovih, hiljadu dvije stotine pedeset i četiri; (8) sinova Zatuovih, devet stotina četrdeset i pet; (9) sinova Zakajevih, sedam stotina i šezdeset; (10) sinova Banijevih, šest stotina četrdeset i dva; (11) sinova Bebajevih; šest stotina dvadeset i tri; (12) sinova Azgadovih, hiljadu dvije stotine dvadeset i dva; (13) sinova Adonikamovih, šest stotina šezdeset i šest; (14) sinova Bigvajevih, dvije hiljade pedeset i šest; (15) sinova Adinovih, četiri stotine pedeset i četiri; (16) sinova Aterovih od Hezekije, devedeset i osam; (17) sinova Bezajevih, tri stotine dvadeset i tri; (18) sinova Jorahovih, stotinu i dvanaest; (19) sinova Hašumovih, dvije stotine dvadeset i tri; (20) sinova Gibarovih, devedeset i pet; (21) ljudi iz Betlehema, stotinu dvadeset i tri; (22) ljudi iz Netofe, pedeset i šest; (23) ljudi iz Anatota, stotinu dvadeset i osam; (24) ljudi iz Azmaveta, četrdeset i dva; (25) ljudi iz Kirjat-Arima, Kefire i Beerota, sedam stotina četrdeset i tri; (26) ljudi iz Rame i Gebe, šest stotina dvadeset i jedan; (27) ljudi iz Mikmasa, stotinu dvadeset i dva; (28) lju-

di iz Betela i Aja, dvije stotine dvadeset i tri; (29) ljudi iz Neba, pedeset i dva; (30) ljudi iz Magbiša, stotinu pedeset i šest; (31) ljudi iz drugog Elama, hiljadu dvije stotine pedeset i četiri; (32) ljudi iz Harima, tri stotine i dvadeset; (33) ljudi iz Loda, Hadida i Ona, sedam stotina dvadeset i pet; (34) ljudi iz Jerihona, tri stotine četrdeset i pet; (35) ljudi iz Senae, tri hiljade šest stotina i trideset.

(36) Svećenika: sinova Jedajahovih iz kuće Ješuiue, devet stotina sedamdeset i tri; (37) sinova Imerovih, hiljadu pedeset i dva; (38) sinova Pašhurovih, hiljadu dvije stotine četrdeset i sedam; (39) sinova Harimovih, hiljadu sedamnaest.

(40) Levijevaca: sinova Ješuiutih i Kadmielovih od sinova Hodavijinih¹, sedamdeset i četiri.

(41) Pjevača: sinova Asafovih, stotinu dvadeset i osam.

(42) Hramskih vratara: sinova Šalumovih, sinova Aterovih, sinova Talmonovih, sinova Akubovih, sinova Hatitinih i sinova Šobajevih, stotinu trideset i devet u svemu.

(43) Hramske slugе: sinovi Cihini, sinovi Hasufovi, sinovi Tabaotovi, (44) sinovi Kerosovi, sinovi Siahini, sinovi Padonovi, (45) sinovi Lebanahovi, sinovi Hagabahovi, sinovi Akubovi, (46) sinovi Hagabovi, sinovi Šalmajevi, sinovi Hananovi, (47) sinovi Gidelovi, sinovi Gaharovi, sinovi Reajahovi, (48) sinovi Recinovi, sinovi Nekodini, sinovi Gazamovi, (49) sinovi Uzini, sinovi Paseahovi, sinovi Besajevi, (50) sinovi Asnahovi, sinovi Meunimovi, sinovi Nefusimovi, (51) sinovi Bakbukovi, sinovi Hakufini, sinovi Harhurovi, (52) sinovi Baclutovi, sinovi Mehidini, sinovi Haršini, (53) sinovi Barkosovi, sinovi Siserini, sinovi Temahovi, (54) sinovi Necijahovi i sinovi Hatifini.

(55) Sinovi sluga Solomonovih: sinovi Sotajevi, sinovi Hasoferetovi, sinovi Perudini, (56) sinovi Jaalahovi, sinovi Darkonovi, sinovi Gidelovi, (57) sinovi Šefatijini, sinovi Hatilovi, sinovi Pokeret-Hacebajima i sinovi Amijevi.

(58) Svih hramskih slugu i sinova sluga Solomonovih bilo je tri stotine devedeset i dva.

(59) A ovo su oni koji su došli iz Tel-Melaha, Tel-Harše, Keruba, Adona i Imera, ali nisu mogli dokazati da njihove porodice i potomci potječu od

¹ U Ezri 3:9 stoji ...sinovima njegovim, Binuju i Hodaviji, a u Nehemiji 7:43 od sinova Hodavijinih. Značenje hebrejskog teksta nije potpuno jasno. Ovo sinova Hodavijinih može značiti i od Binuja, od Hodavije.

Israila: (60) sinovi Delajahovi, sinovi Tobijahovi i sinovi Nekodini, njih šest stotina pedeset i dva.

(61) Od svećenika: sinovi Hobajahovi, sinovi Hakocovi, sinovi Barzilaja, koji se oženio jednom od kćeri Barzilaja iz Gileada i prozvao se njihovim imenom. (62) Oni su tražili svoj pradjedovski popis, ali ga nisu mogli naći; zato su smatrani nečistima i bili isključeni iz svećenstva. (63) Namjesnik² im je zabranio da jedu od svetinja sve dok se ne pojavi svećenik s Urimom i Tumimom.

(64) Sav je zbor brojio četrdeset i dvije hiljade tri stotine i šezdeset osoba, (65) povrh sluga i sluškinja, kojih je bilo sedam hiljada tri stotine trideset i sedam; i imali su dvije stotine pjevača i pjevačica. (66) Njihovih je konja bilo sedam stotina trideset i šest; mazgi njihovih, dvije stotine četrdeset i pet; (67) deva njihovih, četiri stotine trideset i pet, i magaraca njihovih, šest hiljada sedam stotina i dvadeset. (68) Kad su neki od glavara porodica stigli u kuću Jahvinu u Jerusalemu, prinijeli su dragovoljne žrtve za kuću Božiju da se obnovi na temeljima svojim. (69) Prema mogućnosti svojoj, za taj su posao u riznicu dali šezdeset hiljada drahmi³ zlata, pet hiljada mina⁴ srebra i stotinu svećeničkih haljina. (70) Svećenici, levijevci i dio naroda naseliše se u Jerusalemu i u blizini njegovoj⁵, pjevači, vratari i sluge hramske živjeli su u gradovima svojim, a sav ostali Israil u gradovima svojim.

Obnova žrtvenika i žrtvenog obreda

3 Kad nastupi sedmi mjesec, i sinovi Israilovi bijahu u gradovima, sabra se narod kao jedan u Jerusalemu. (2) Tad se Ješua, sin Jocadaka, i braća njegova svećenici, i Zerubabel, sin Šealtielov, i braća njegova digoše i sagradiše žrtvenik Bogu Israilovu da na njemu prinose žrtve paljenice, kako je zapisano u zakonu Mojsija, čovjeka Božijega. (3) Tako podigoše žrtvenik na temeljima njegovim, jer ih obuze strah od naroda u zemlji; i na njemu prinošahu Jahvi žrtve paljenice ujutro i navečer. (4) Slavili su Blagdan koliba, onako kako je propisano, i svakodnevno su prinostili određen

² Hebrejski se ovdje koristi perzijskom riječju (vladarska titula *tiršata*).

³ Oko 520 kg.

⁴ Oko 2,9 tona.

⁵ Hebrejski tekst ne sadrži riječi u *Jerusalemu* i u *blizini njegovoj*, koje su preuzete iz Esdras I 5:46.

broj žrtava paljenica, prema odredbi, koliko je trebalo za svaki dan; (5) i poslije su iznosili trajnu žrtvu paljenicu, isto tako za mlađake i za sve utvrđene blagdane Jahvine koji su bili posvećeni, i od svakoga ko je prinostio Jahvi dragovoljnu žrtvu. (6) Od prvoga dana sedmoga mjeseca počeli su prinostiti Jahvi žrtve paljenice, ali temelji Jahvinu hramu nisu bili postavljeni.

Polaganje temelja hrama

(7) Onda zidarima i drvodjeljama dadoše novac, a Cidoncima i Tircima hranu, piće i ulje, da dovezu kedrovinu od Libanona do mora u Jafi, po dopuštenju koje dobiše od perzijskoga kralja Kira.

(8) A druge godine po njihovu dolasku u kuću Božiju u Jerusalemu, drugoga mjeseca, Šealtielov sin Zerubabel i Josadakov sin Ješua i ostala braća njihova svećenici i levijevci i svi koji dođoše iz sužanjstva u Jerusalemu počoše s poslom, i odrediše levijevce od dvadeset godina i starije da nadgledaju posao oko kuće Jahvine. (9) Tad Ješua i sinovi njegovi i braća složno stadoše s Kadmielom i sinovima njegovim, Binuju i Hodaviji⁶ i sinovima Henadadovim, sa sinovima njihovim i braćom levijevcima, da nadgledaju radnike u hramu Božijem. (10) Kad graditelji položiše temelje hramu Jahvinu, stadoše svećenici u odorama svojim, s trubama, i levijevci, sinovi Asafovi, s činelama, da slave Jahvu po uputama Davida, kralja Israilova. (11) Pjevali su hvaleći Jahvu i zahvaljujući mu: "Jer je on dobar, jer je ljubav njegova nad Israilom vječna." I sav je narod klicao dok je slavio Jahvu, jer su bili položeni temelji kući Jahvinoj. (12) Ali mnogi svećenici i levijevci i glave porodica, starci koji su vidjeli prijašnji hram, glasno su plakali kad su temelji hramu bili položeni pred očima njihovim, dok su mnogi klicali od radosti, (13) tako da narod glasno nije mogao razlikovati klik radosti od plača u narodu, jer narod je glasno klicao, i vika se nadaleko čula.

Poteškoće sa Samarijancima

4 A kad Jehudini i Benjaminovi neprijatelji čuše da prognanici grade hram Jahvi, Bogu Israilovu, (2) dođoše Zerubabelu i glavama porodica te im rekoše: "Dajte da i mi gradimo s vama,

⁶ Up. Ezra 2:40 i Nehemija 7:43. U hebrejskom tekstu stoji *sinovima Jehudinim*.

jer mi kao i vi tražimo Boga vašega i njemu prinosimo žrtve od dana asirskoga kralja Hesaradona, koji nas je doveo ovamo.”

(3) Ali Zerubabel i Ješua i ostale glave porodica Israilovih rekoše im: “Nije vaše da gradite s nama kuću Bogu našem, mi ćemo je sami graditi Jahvi, Bogu Israilovu, kako nam je zapovjedio perzijski kralj, kralj Kir.”

(4) Tad je narod zemlje te strašio ljude u Jehudi i smetao im dok su gradili, (5) unajmljujući savjetnike protiv njih da osujete naum njihov u sve dane perzijskoga kralja Kira, sve do vladavine perzijskoga kralja Darija.

(6) A za vladavine Ahašveroša⁷, s početka vladavine njegove, napisashe tužbu protiv stanovnika Jehude i Jerusalema. (7) I za vremena Artašašte⁸ pisali su Bišlam, Mitredat, Tabeel i ostali drugovi njihovi perzijskome kralju Artašašti; a pismo je bilo napisano aramejskim pismom i aramejskim jezikom.⁹ (8) Zapovjednik Rehum i tajnik Šimšaj napisashe kralju Artašašti pismo protiv Jerusalema, ovako kako slijedi – (9) zapovjednik Rehum i tajnik Šimšaj i ostali drugovi njihovi, suci, manji upravitelji, časnici, tajnici, ljudi iz Erika, Babilonci, Šušanci, to jest Elamci, (10) i ostali narodi koje je veliki i uvaženi Osnapar¹⁰ prognao i naselio u grad Samariju i u ostale krajeve s onu strane Rijeke¹¹.

(11) Evo prijepisa pisma koje su mu poslali: “Kralju Artašašti, od sluga tvojih, ljudi s onu stranu Rijeke. Sada (12) neka je znano kralju da su Jevreji koji su otišli od tebe došli k nama u Jerusalem; oni ponovo grade odmetnički i opaki grad, podižu zidine i popravljaju temelje. (13) I neka je znano kralju, ako se taj grad ponovo izgradi i zidine se podignu, oni više neće plaćati danak, porez ni carinu, a to će biti na štetu kraljevskim prihodima. (14) I kako mi jedemo hljeb s dvora, i ne dolikuje nam da gledamo kraljevu sramotu, zato obavještavamo kralja, (15) da se istraže zapisnici tvojih očeva. I ti ćeš u tim zapisnicima otkriti i saznati da je ovaj grad odmetnički grad i nesretan za

kraljeve i pokrajine, i da su u njemu u minulim danima bunu dizali; zato je ovaj grad bio uništen. (16) Obavještavamo kralja da više nećeš imati posjeda s onu stranu Rijeke ako se ovaj grad ponovo izgradi i zidine podignu.”

(17) Kralj posla ovaj odgovor zapovjedniku Rehumu, tajniku Šimšaju i ostalim drugovima njihovim koji su živjeli u Samariji i u drugim pokrajinama s onu stranu Rijeke: “Mir! Eto, (18) pismo koje ste nam poslali prevedeno je i pročitano preda mnom. (19) Naredbu sam izdao, te je poduzeta istraga i utvrđeno je da se taj grad dizao protiv kraljeva u danima minulim, da su se u njemu buna i ustanak dizali, (20) da su u Jerusalemu vladali moćni kraljevi, koji su upravljali svim pokrajinama s onu stranu Rijeke, i da im se plaćao danak, porez i carina. (21) Zato izdajte sada zapovijed da ti ljudi prestanu raditi; taj se grad neće graditi dok ja to ne naredim. (22) Pazite da ne budete nemarni provodeći to; zašto da se na štetu kraljeva zlo namnoži?” (23) Čim je prijepis pisma od kralja Artašašte pročitao pred Rehumom i tajnikom Šimšajem i drugovima njihovim, oni pohitješe Jevrejima u Jerusalem i zaustaviše ih oružanom silom. (24) Tad su obustavljeni radovi na kući Božijoj u Jerusalemu, i bili su obustavljeni sve do druge godine vladavine perzijskoga kralja Darija.

Ponovna gradnja hrama

5 Kad su proroci – prorok Hagaj i Zekarija, sin Adonov – proricali Jevrejima u Jehudi i Jerusalemu u ime Boga Israilova, koji je bio nad njima, (2) tad se Šealtielov sin Zerubabel i Jocadakov sin Ješua digoše i stadoše ponovo graditi kuću Božiju u Jerusalemu; a proroci Božiji bijahu s njima i podupirahu ih. (3) U to vrijeme dođoše im Tatnaj, upravitelj s onu stranu Rijeke, i Šetar-Boznaj i drugovi njihovi te ih upitaše: “Ko vam je naredio da se ponovo gradi ovaj hram i da se dovrši ova građevina?” (4) Onda ih upitaše¹²: “Kako se zovu ljudi koji su ponovo gradili tu zgradu?” (5) Ali oko Boga njihova bdjelo je nad starješinama jevrejskim, i oni ih nisu zaustavili dok vijest nije otišla Dariju i dok nije stigao pismeni odgovor o tome.

(6) Ovo je prijepis pisma koje su Tatnaj, upravitelj s onu stranu Rijeke, i Šetar-Boznaj i drugovi nji-

⁷ Poznat i kao Kserks.

⁸ Poznat i kao Artakserks; tako i dalje.

⁹ Tekst od 4:8 do 6:18 pisan je aramejskim, službenim jezikom u to doba.

¹⁰ Poznat i kao Asurbanipal.

¹¹ Tj. Eufrata; tako i dalje. Perzijanci su svu zaposjednutu zemlju zapadno od rijeke Eufrat uključili u jednu veliku provinciju, u koju je spadala i Jehuda.

¹² Tako je u grčkim i sirjačkim rukopisima, a u aramejskom tekstu *upitali smo*.

hovi časnici, koji su bili s onu stranu Rijeke, poslali kralju Dariju. (7) Poslali su mu izvještaj u kojem je bilo napisano ovako:

“Kralju Dariju, svaki mir! (8) Neka je znano kralju da smo otišli u pokrajinu jehudejsku, u kuću velikoga Boga, koja se gradi od golemoga kamenja, i drvo se polaže u zidove; i taj se posao vrlo brižljivo obavlja i napreduje u rukama njihovim. (9) Upitali smo njihove starješine i ovako im rekli: ‘Ko vam je naredio da se ponovo gradi ovaj hram i da se dovrši ova građevina?’ (10) Pitali smo i za njihova imena, da te obavijestimo i da zapišemo imena ljudi koji im stoje na čelu. (11) Ovako su nam odgovorili i rekli:

‘Mi smo sluge Boga neba i zemlje, i gradimo hram koji je bio sagrađen prije mnogo godina, koji je veliki israilski kralj sagrađio i dovršio. (12) Ali kako su naši očevi izazvali gnjev Boga nebeskog, on ih je predao u ruke Kaldejcu Nabukodonosoru, kralju babilonskome, koji je razorio ovaj hram i prognao narod u Babilon. (13) Ali prve godine babilonskoga kralja Kira, kralj je Kir naredio da se ponovo sagrađi ova kuća Božija. (14) Još je i zlatno i srebreno posuđe kuće Božije, što ga Nabukodonosor bijaše uzeo iz hrama u Jerusalemu i odnio ga u hram babilonski, kralj Kir uzeo iz hrama babilonskog, i ono je predato čovjeku kojemu je bilo ime Šešbasar, kojega je on bio postavio za upravitelja. (15) Rekao mu je: Uzmi ovo posuđe, idi i položi ga u hram u Jerusalemu; i neka se kuća Božija ponovo sagrađi na mjestu svome. (16) Tako je taj Šešbasar došao i postavio temelje kući Božijoj u Jerusalemu; i od tada pa do danas ona se gradi, i još nije dovršena.’

(17) I ako je drago kralju, neka se istraži pismohrana kraljeva u Babilonu da se vidi je li kralj Kir izdao naredbu da se ponovo sagrađi ova Božija kuća u Jerusalemu; i neka nam kralj pošalje svoju odluku o ovome.”

6 Tad kralj Darije naredi, te se istraži spremište u kojemu je bila pismohrana u Babilonu. (2) I nađe se, u Ekbatani¹³, u tvrđavi koja je u medijskoj pokrajini, svitak, a na njemu bijaše zapisano ovo: “Zabilješka.

(3) Prve godine kraljevanja Kira zapovjedio je Kir: ‘Božija kuća u Jerusalemu – neka se kuća, mjesto gdje se prinose žrtve, ponovo sagrađi, i neka joj se temelji učvrste, neka bude visoka šezdeset aršina i

široka šezdeset aršina¹⁴, (4) s tri reda velikoga kamenja i jednim redom drveta. I neka se trošak plati iz kraljevske riznice. (5) I neka se zlatno i srebreno posuđe iz kuće Božije, koje je Nabukodonosor uzeo iz hrama u Jerusalemu i odnio ga u Babilon, vrati na mjesto svoje u hramu u Jerusalemu; i položite ga u kući Božijoj.”

(6) “I zato, Tatnaju, namjesniče pokrajine s onu stranu Rijeke, Šetar-Boznaju i drugovi vaši časnici iz pokrajina s onu stranu Rijeke, držite se podalje odatle. (7) Ne ometajte radove na kući Božijoj; neka upravitelj jevrejski i starješine jevrejske ponovo sagrađe kuću Božiju na mjestu njezinu.

(8) K tome, ja izdajem naredbu o onome što vam valja uraditi za te jehudinske starješine u gradnji te kuće Božije: puni trošak neka se tim ljudima plati iz kraljevske riznice, od poreza s onu stranu Rijeke, i to bez odlaganja. (9) Svega što bude trebalo, i mladih junaca, ovnova i janjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskom, i pšenice, soli, vina i ulja za pomazanje, onako kako svećenici u Jerusalemu budu tražili, neka im se daje svakoga dana bez prekida, (10) da prinose žrtve ugodne Bogu nebeskom i da mole za život kralja i sinova njegovih.

(11) I naređujem: ko god prekrši ovaj proglas – neka se izvuče drvo iz kuće njegove, i neka on na nj nabijen bude, i neka zato njegova kuća postane gomila krša. (12) Neka Bog, koji je učinio da njegovo ime ondje obitava, obori svakoga kralja ili narod koji se usudi da prekrši ovu naredbu i uništi ovu kuću Božiju u Jerusalemu. Ja, Darije, izdao sam ovu naredbu. Neka se posve revno izvrši!”

(13) Tad Tatnaj, upravitelj pokrajine s onu stranu Rijeke, Šetar-Boznaj i drugovi njihovi izvršise naredbu posve revno, baš onako kako kralj Darije bijaše i poručio. (14) A jevrejske starješine uspješno nastaviše graditi po proročanstvu proroka Hagaja i Zekarije, sina Idina. I dovršise gradnju po zapovijedi Boga Israilova i naredbi Kira, Darija i Artasaste, kralja perzijskoga. (15) Taj je hram završen trećega dana mjeseca adara; bilo je to šeste godine vladavine kralja Darija.

Posvećenje kuće Božije i svetkovanje Pesaha

(16) Sinovi Israilovi, svećenici, levijevci i ostali prognanici u veselju slaviše posvećenje te kuće

¹³ Današnji Hemedan.

¹⁴ Oko 27 metara.

Božije. (17) Za posvećenje toga hrama Božijega prinesoše stotinu junaca, dvije stotine ovnova, četiri stotine janjaca, a za žrtvu okajnicu za sav Israil dvanaest jaraca, prema broju plemena Israilovih. (18) Potom postaviše svećenike u redove njihove i levijevce u razrede njihove za službu Božiju u Jerusalemu, onako kako je zapisano u knjizi Mojsijevoj. (19) Prognanici su svetkovali Pesah četrnaestoga dana prvoga mjeseca. (20) I svećenici i levijevci bijahu se zajedno očistili; svi bijahu čisti. Potom zaklaše pashalno janje za sve prognanike, kako za svoju braću svećenike, tako i za sebe. (21) Sinovi Israilovi koji se bijahu vratili iz prognonstva i svi oni koji se bijahu očistili od nečistoće naroda zemlje te da bi im se pridružili u traženju Jahve, Boga Israilova, jeli su pesah. (22) I u veselju su sedam dana svetkovali Blagdan beskvasnog hljeba, jer im je Jahve bio dao da se raduju i okrenuo prema njima srce asirskoga kralja da ih ohrabri u poslu oko kuće Boga, Boga Israilova.

Ezrina zadaća

7 Poslije tih događaja, za vladavine perzijskoga kralja Artasašta, Ezra, sin Serajaha, sina Azarije, sina Hilkijaha, (2) sina Šaluma, sina Cadoka, sina Ahituba, (3) sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota, (4) sina Zerahije, sina Uzija, sina Bukija, (5) sina Abišue, sina Pinhasa, sina Eleazara, sina vrhovnog svećenika Arona – (6) taj se Ezra vrati iz Babilona – a bijaše učenjak vješt u Mojsijevu zakonu, što ga dade Jahve, Bog Israilov – i kralj mu dade sve što je tražio, jer ruka Jahve, Boga njegovog, nad njim bijaše. (7) Neki od sinova Israilovih i neki od svećenika, levijevaca, pjevača, vratara i sluga hramskih otiđoše gore u Jerusalem sedme godine kralja Artasašta.

(8) Ezra dođe u Jerusalem u petome mjesecu sedme godine kraljeve. (9) Prvoga je dana prvoga mjeseca krenuo gore iz Babilona, i prvoga je dana petoga mjeseca stigao u Jerusalem, jer je nad njim bila dobra ruka Boga njegovog. (10) A Ezra se srcem bio predao da uči zakon Jahvin, i da ga vrši, i da poučava propisima njegovim i običajima u Israilu.

Artasaštine naredbe

(11) A evo prijepisa naredbe što ju je kralj Artasašta dao svećeniku Ezri, učenjaku vještu riječima zapovijedi Jahvinih i odredbama njegovim danim Israilu:

(12) “Artasašta, kralj kraljeva, svećeniku Ezri, učenjaku svetog zakona Boga nebeskog, potpuni mir! (13) Ovo su moje naredbe: ko god od naroda israilskoga i svećenika njegovih i levijevaca u kraljevstvu mome želi ići u Jerusalem može s tobom poći. (14) Zato što te šalju kralj i sedam njegovih savjetnika da se raspitaš o Jehudi i Jerusalemu, prema zakonu Boga tvoga, koji ti je u ruci, (15) i da poneseš sve srebro i zlato što su ih kralj i savjetnici njegovi slobodno prinijeli Bogu Israilovu, čije je obitavalište u Jerusalemu, (16) sa svim srebrom i zlatom koje prikupiš po svoj pokrajini babilonskoj, zajedno s dragovoljnim žrtvama naroda i svećenika, što ih dragovoljno prinose za kuću Boga svoga u Jerusalemu – (17) tim ćeš novcem, zato, kupiti junce, ovnove i janjce, sa žitnim žrtvama njihovim i njihovim žrtvama ljevanicama, i prinijet ćeš ih na žrtveniku kuće Boga vašega u Jerusalemu. (18) Što se god tebi i braći tvojoj dobrim učini da se uradi s ostalim srebrom i zlatom, učinite to po volji Boga svoga. (19) Isto tako, posuđe koje ti je dato za službu u kući Boga tvoga sve izruči pred Bogom Jerusalema. (20) Ostale potrepštine za kuću Boga tvoga za koje bi imao prigodu da ih pribaviš, iz kraljevske ih riznice pribavi.

(21) Ja, kralj Artasašta, naređujem svim rizničarima s onu stranu Rijeke: sve što svećenik Ezra, učenjak zakona Boga nebeskog, od vas zatraži, neka se to revno izvrši, (22) do stotinu talenata¹⁵ srebra, stotinu kora¹⁶ pšenice, stotinu bata¹⁷ vina, stotinu bata ulja i soli koliko god treba. (23) Sve što Bog nebeski zapovjedi, neka se to revno izvrši za kuću Boga nebeskog, da se ne bi gnjev sručio na kraljevstvo kraljevo i sinove njegove. (24) I još vas obavještavamo da se nijednom svećeniku, levijevcu, pjevaču, vrataru, hramskom sluzi ni drugim slugama te kuće Božije ne smije nametati danak, porez ni carina. (25) A ti, Ezra, po mudrosti Boga svoga koju posjeduješ, postavi činovnike i suce da sude svemu narodu koji je s onu stranu Rijeke, svima onima koji poznaju zakone Boga tvoga; i poučite svakoga ko nije upućen u njih. (26) Ko se god ne bude držao zakona Boga tvogega i zakona kraljeva, neka se presuda nad njim strogo izvrši, bilo na smrt, bilo na prognonstvo, bilo na zapljenu dobara, bilo na utamničenje.”

¹⁵ Oko 3,45 tona.

¹⁶ Oko 17,6 tona.

¹⁷ Oko 2.000 litara.

Ezrin put iz Babilona u Palestinu

(27) Blagoslovljen bio Jahve, Bog očeva naših, koji je to usadio u srce kraljevo da proslavi kuću Jahvinu u Jerusalemu, (28) i koji je pokazao blagost prema meni pred kraljem i savjetnicima njegovim i pred svim kraljevskim prvacima moćnim. Tako se ja osnažih po ruci Jahve, Boga moga, nada mnomo, i okupih prvake iz Israila da sa mnomo pođu gore.

8 A evo glava porodica njihovih i rodoslovnog popisa onih koji pođoše sa mnomo gore iz Babilona za vladavine kralja Artašaste:

(2) od sinova Pinhasovih, Geršom; od sinova Itamarovih, Danijel; od sinova Davidovih, Hatuš; (3) od sinova Šekanije, koji bijaše od sinova Paroševih, Zekarija i stotinu i pedeset muškaraca s popisa rodoslovnog s njim; (4) od sinova Pahat-Moabovih, Eliehoenaj, sin Zerahirin, i dvije stotine muškaraca s njim; (5) od sinova Zatuovih¹⁸, Šekanija, sin Jahazielov, i tri stotine muškaraca s njim; (6) od sinova Adinovih, Ebed, sin Jonatanov, i pedeset muškaraca s njim; (7) od sinova Elamovih, Ješajah, sin Atalijin, i sedamdeset muškaraca s njim; (8) od sinova Šefatijinih, Zebadija, sin Mikaelov, i osamdeset muškaraca s njim; (9) od sinova Joabovih, Obadija, sin Jehijelov, i dvije stotine i osamnaest muškaraca s njim; (10) od sinova Banijevih¹⁹, Šelomit, sin Josifijin, i stotinu i šezdeset muškaraca s njim; (11) od sinova Bebajevih, Zekarija, sin Bebajev, i dvadeset i osam muškaraca s njim; (12) od sinova Azgadovih, Johanan, sin Hakatanov, i stotinu i deset muškaraca s njim; (13) od sinova Adonikamovih, onih posljednjih, poimence, Elifelet, Jeuel i Šemajah, i šezdeset muškaraca s njima; (14) od sinova Bigvajevih, Utaj i Zabud²⁰, i sedamdeset muškaraca s njima.

(15) I sabrah ih kod rijeke što teče ka Ahavi, gdje se utaborismo za tri dana; i kad pregledah narod i svećenike, ne nađoh ondje nijednog levijevca. (16) Zato poslah po glavare: Eliezera, Arijela, Šemajaha, Elnatana, Jariba, Elnatana, Natana, Zekariju i Mešulama, i po učitelje Jojariba i Elnatana. (17) Poslah ih Idi, poglavaru mjesta Kasifje, i rekoh im šta će kazati Idi i braći njegovoj, hramskim sluga-

ma u mjestu Kasifji, da nam dovedu pomoćnike za kuću Boga našega.

(18) Po dobroj ruci Boga našega nad nama, dovedoše nam Šerebiju, mudra čovjeka od sinova Mahlija, sina Levija, sina Israilova, i sinove njegove i braću – osamnaest ljudi; (19) i Hašabiju i s njim Ješajaha, od sinova Merarijevih, i braću njegovu i sinove njegove – dvadeset ljudi; (20) i dvije stotine i dvadeset hramskih slugu koje David i prvaci bijahu dali levijevcima da im služe, svih poimence popisanih.

(21) Onda proglaših post ondje na rijeci Ahavi, da se ponizimo pred Bogom svojim i zamolimo ga za sretan put sebi, djeci svojoj i svem imanju svome.

(22) Ta bijaše me stid tražiti od kralja vojsku i konjanike da nas putem štite od neprijatelja, jer smo bili rekli kralju: "Ruka Boga našega blagonaklona je prema svima onima koji njega traže, a njegova je snaga i gnjev njegov protiv svih onih koji ga ostave." (23) Tako postismo i molismo Boga svoga za to, i on usliša molbu našu.

(24) Onda odvojih dvanaest glavnih svećenika – Šerebiju, Hašabiju i desetericu braće njihove s njima – (25) i izvagah im srebro, zlato i posuđe, dar što ga kralj i savjetnici njegovi i prvaci njegovi i sav Israil ondje prisutan bijahu prinijeli za kuću Boga našega. (26) Tako im u ruke izvagah šest stotina i pedeset talenata²¹ srebra, i stotinu komada srebrenine teških dva talenta²², i stotinu talenata²³ zlata, (27) i dvadeset zlatnih zdjela vrijednih hiljadu darika²⁴, i dvije posude od čiste uglučane mjedi, dragocjene kao zlato. (28) Onda im rekoh: "Vi ste posvećeni Jahvi, i posuđe je sveto; a srebro i zlato dragovoljna su žrtva Jahvi, Bogu očeva vaših. (29) Pazite ih i čuvajte dok ih ne izvagate u odajama kuće Jahvine pred glavnim svećenicima, levijevcima i glavama porodica Israilovih u Jerusalemu." (30) Tako svećenici i levijevci primiše izvagano srebro i zlato i posuđe da ga odnesu u Jerusalem, u kuću Boga našega.

(31) Onda dvanaestoga dana prvoga mjeseca krenusmo na put od rijeke Ahave ka Jerusalemu; i ruka Boga našega nad nama bješe, i on nas je putem štitio od neprijatelja i razbojnika. (32) Tako stigosmo u Jerusalem i ostadosmo ondje tri dana.

¹⁸ Tako stoji u nekim grčkim rukopisima. U hebrejskom tekstu nema ovoga imena.

¹⁹ Tako stoji u nekim grčkim rukopisima. U hebrejskom tekstu nema ovoga imena.

²⁰ Po latinskoj i jevrejskoj pisarskoj tradiciji *Zakur*.

²¹ Tj. 22,4 tone.

²² Dva talenta iznose 69 kg.

²³ Stotinu talenata iznosi 3,45 tone.

²⁴ Hiljadu darika iznosi 8,5 kg.

(33) Četvrtog je dana u kući Boga našega izvagano srebro i zlato i posuđe u ruke svećeniku Merimotu, sinu Urijahovu; s njim bijaše Eleazar, sin Pinhasov, a s njima levijevci: Jozabad, sin Ješuin, i Noadija, sin Binujev. (34) Sve je bilo prebrojeno i izvagano, i sva je težina tada zabilježena.

(35) Prognanici koji se bijahu vratili iz sužanjstva prinesoše žrtve paljenice Bogu Israilovu: dvanaest junaca za sav Israil, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam²⁵ janjaca, dvanaest jaraca za žrtvu okajnicu – sve za žrtvu paljenicu Jahvi. (36) Potom predadoše kraljeve naredbe namjesnicima kraljevim i upraviteljima s onu stranu Rijeke, i oni potpomogše narod i kuću Božiju.

Prekid brakova s tuđinkama

9 Pošto je to završeno, dođoše prvaci i rekoše: "Israilski narod i svećenici i levijevci nisu se odvojili od naroda zemaljskih u gnusobama njihovim – od Kanaanaca, Hetita, Perižana, Jebusejaca, Amonaca, Moabaca, Egipćana i Amorejaca, (2) jer su neke od kćeri njihovih sebi i svojim sinovima za žene uzeli, te se sveti rod pomiješao s narodima zemaljskim; uistinu, prvaci i vladari u toj su nevjერი prvi bili." (3) Kad to čuh, razdrijev haljinu svoju i ogrtač svoj, počupah sebi kose s glave i iz brade i sjedoh zaprepašten. (4) Tad se svi koji su drhtali na riječ Boga Israilova okupiše kod mene zbog nevjernosti povratnika, a ja sam zaprepašten sjedio sve do večernje žrtve. (5) A kad dođe večernja žrtva, iziđoh iz posta svoga, iz razderane haljine i ogrtača, te padoh na koljena i ispružih ruke prema Jahvi, Bogu svome, (6) govoreći:

"O Bože moj, stidim se i nije mi zgodno podići lice k tebi, Bože moj, jer su se preko glave umnožile opačine naše i krivnja naša do neba porasla. (7) Još od dana očeva naših pa do danas u velikoj smo krivnji, i zbog opačina svojih mi, kraljevi naši i svećenici naši predani smo u ruke kraljevima zemaljskim, pod mač, u sužanjstvo, izvrgnuti pljački i sramoti, kako je i danas. (8) Ali sad Jahve, Bog naš, ukaza nam nakratko milost da nam ostavi ostatak i dadne nam pribježište u svetom mjestu svome, da nam Bog naš oči prosvijetli i dade nam olakšanja u ropstvu našem. (9) Ta mi smo robovi, ali nas Bog naš nije u ropstvu našem ostavio, već nam je milost svoju u očima perzijskih kraljeva

dao, da nas u život povрати, da podignemo kuću Boga svoga, obnovimo ruševine njezine, i da nam dadne utočište u Jehudi i Jerusalemu.

(10) Šta ćemo sad, Bože naš, poslije toga kazati? Ta ostavili smo zapovijedi tvoje, (11) koje si ti preko sluga svojih, proroka, zapovjedio riječima: 'Zemlja u koju ulazite da je zaposjednete onečišćena je zemlja nečistoćom naroda zemaljskih; oni su je onečistili gnusobama svojim koje su je ispunile s kraja na kraj. (12) Zato ne dajte sad kćeri svoje sinovima njihovim, i ne uzimajte kćeri njihove za sinove svoje, i nikad ne tražite mir njihov niti sreću njihovu, da biste jaki bili i dobra zemaljska jeli i zauvijek je svojim sinovima u baštinu ostavili.'

(13) Poslije svega što nas je zadesilo zbog zlodjela naših i goleme krivnje naše, kad si nas ti, Bože naš, kaznio manje nego što zaslužuju opačine naše i dao nam ostatak kao što je ovaj, (14) zar da opet kršimo zapovijedi tvoje i orodavamo se s narodima koji čine gnusobe te? Ne bi li se ti razljutio na nas toliko da bi nas zatro, pa ne bi bilo ni ostatka niti ikoga ko bi umakao. (15) O Jahve, Bože Israilov, ti si pravedan, jer mi ostadosmo ostatkom, kako je danas; evo nas pred tobom u krivnji svojoj, iako zbog nje niko nije kadar stajati pred tobom."

10 Dok se Ezra molio i spominjao grijeha, plačući i padajući ničice pred kućom Božijom, skupilo se oko njega mnoštvo ljudi, žena i djece iz Israila; i taj je narod gorko plakao. (2) Šekanija, sin Jehijelov, jedan od sinova Elamovih, reče Ezri: "Mi smo bili nevjerni Bogu svome i ženili se tuđinkama iz naroda zemaljskih, ali opet ima nade za Israila. (3) Zato sklopimo sad savez s Bogom svojim da otpustimo sve žene [tuđinke] i djecu koju su one rodile, po savjetu gospodara moga i onih koji drhte na zapovijed Boga našega; i neka se to po svetom zakonu uradi. (4) Ustani! To je dužnost tvoja, a mi ćemo biti uza te; budi odvažan i djeluj." (5) Tad Ezra ustade i zakle prvake svećeničke, levijevce i sav Israil da učine po riječi toj; i oni položise prisegu. (6) Onda Ezra otide ispred kuće Božije i uđe u odaju Jehohanana, sina Elijašibova. Bio je tu, ali hljeba nije jeo niti je vode pio, jer tugovaše zbog nevjernosti povratnika.

(7) Širom Jehude i Jerusalema izdade se proglas svim povratnicima da se okupe u Jerusalemu, (8) a ko god ne dođe u Jerusalemu za tri dana, po pozivu poglavara i starješina, sva će mu imovina biti zaplijenjena, a on će sam biti istjeran iz zbora

²⁵ U Esdras I 8:66 i Jozefus 72.

povratničkoga. (9) Tako se svi ljudi iz Jehude i Benjamina za tri dana sabraše u Jerusalemu. Bilo je to devetoga mjeseca, dvadesetoga dana u mjesecu, i sav je narod sjedio na trgu pred kućom Božijom, dršćući zbog toga i zbog silne kiše.

(10) Tad svećenik Ezra ustade i reče im: "Vi ste bili nevjerni i ženili se tuđinkama, uvećavajući krivnju Israilovu. (11) Zato sad priznajte grijehe Jahvi, Bogu očeva svojih, i vršite volju njegovu, te se rastavite od naroda zemaljskih i od tuđinki."

(12) Tad sav zbor glasno odgovori: "Tako je! Onako kako si rekao, tako nam je činiti. (13) Ali naroda je mnogo, kišno je doba, i mi ne možemo stajati napolju, niti se taj posao može uraditi za dan ili dva, jer mi smo podosta zgriješili u tome. (14) Neka naši poglavari zastupaju sav zbor, i neka svi oni koji su se po gradovima našim oženili tuđinkama dođu u propisano vrijeme, zajedno sa starješinama i sucima iz svakoga grada, dok se ljuta srdžba Boga našega zbog ovoga ne odvrati od nas." (15) Samo se Jonatan, sin Asahelov, i Jahzejah, sin Tikvahov, tome usprotiviše, a podupriješe ih Mešulam i levijevac Šabetaj. (16) Ali povratnici učiniše tako. I svećenik Ezra izabra ljude²⁶ koji su bili glave porodica za porodicu svaku, sve njih poimence. Tako prvoga dana desetoga mjeseca zasjedeše da ispitaju stvar. (17) Do prvoga dana prvoga mjeseca završiše s ispitivanjem svih ljudi koji se bijahu oženili tuđinkama.

Popis oženjenih tuđinkama

(18) Među svećeničkim sinovima koji se bijahu oženili tuđinkama nađoše se od sinova Ješue, sina Jocadakova, i braće njegove: Maasejah, Eliezer, Ja-

rib i Gedalija. (19) Oni se obvezaše da će otpustiti žene svoje, i kako bijahu krivi, žrtvovaše ovna za prijestup svoj.

(20) Od sinova Imerovih: Hanani i Zebadija; (21) od sinova Harimovih: Maasejah, Elijah, Šemajah, Jehijel i Uzijah; (22) a od sinova Pašurovih: Elijoenaj, Maasejah, Jišmael, Netanel, Jozabad i Elasa. (23) Od levijevaca: Jozabad, Šimej, Kelajah – to jest Kelita, Petahija, Jehuda i Eliezer.

(24) Od pjevača: Elijašib²⁷; a od vratara: Šalum, Telem i Uri.

(25) Od drugih Israilaca: od sinova Paroševih: Ramijah, Jizijah, Malkijah, Mijamin, Eleazar, Hašabija²⁸ i Benajah; (26) od sinova Elamovih: Matanija, Zekarija, Jehijel, Abdi, Jeremot i Elijah; (27) od sinova Zatuovih: Elijoenaj, Elijašib, Matanija, Jeremot, Zabad i Aziza; (28) od sinova Bebajevih: Jehohanan, Hananija, Zabaj i Atlaj; (29) od sinova Banijevih: Mešulam, Maluk, Adajah, Jašub, Šeal i Jeremot; (30) od sinova Pahat-Moabovih: Adna, Kelal, Benajah, Maasejah, Matanija, Becalel, Binuj i Manaše; (31) od sinova Harimovih: Eliezer, Jišijah, Malkijah, Šemajah, Šimon, (32) Benjamin, Maluk i Šemarija; (33) od sinova Hašumovih: Matenaj, Matatah, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manaše i Šimej; (34) od sinova Banijevih: Maadaj, Amram, Uel, (35) Benajah, Bedejah, Keluhi, (36) Vanija, Meremot, Elijašib, (37) Matanija, Matenaj, Jaasu. (38) Od sinova Binujevih²⁹ Šimej, (39) Šelemija, Natan, Adajah, (40) Maknadebaj, Šašaj, Šaraj, (41) Azarel, Šelemija, Šemarija, (42) Šalum, Amarija i Jozef; (43) od sinova Nebovih: Jeijel, Matitija, Zabad, Zebina, Jadaj, Joel i Benajah. (44) Svi su se oni bili oženili tuđinkama, a neki su od njih imali djecu od tih žena.³⁰

²⁷ U Esdrasu I 9:24 *Elijašib i Zakur*.

²⁸ U grčkim rukopisima stoji *Hašabija*, a u hebrejskom tekstu *Malkijah*.

²⁹ U grčkim rukopisima stoji *Od sinova Binujevih*, a u hebrejskom tekstu *Bani, Binuj*.

³⁰ Značenje hebrejskog teksta nije potpuno jasno. Drugi dio ove rečenice može značiti: *I oni su ih otpremili natrag s djecom njihovom*.

²⁶ Ovako stoji u sirjačkim rukopisima. Hebrejski tekst ovdje nije potpuno jasan.